2-18

refleks

Påske og vår!

FOTO: IRINA/UNSPLASH

Magasin for Søreide menighet
Nr 2/18 - årgang 48
www.soreidekirke.no

Ørkenvandringa

Jeg har ofte beskrevet mitt opphold i Bergen som en ørkenvandring. Jo lengre jeg er mellom de syv fjell, desto mer riktig kjenner jeg at ørkenvandring er en god symbol å bruke for oppholdet.

REFLEKSJON:
Av Lars Martin Hol

Ørkenvandring er et symbol som passer godt i fastetiden. Fastetiden starter med å rette fokuset mot oss selv, det som frister oss og de krefter som holder oss fanget. Det ligger i bunn av kristen tenkning at det er gjennom den enkeltes forvandling at endringer i samfunnet og verden starter.

Det er her ørkenvandringen er et godt symbol. Israelittene vandret 40 år rundt i ørkenen, før de kom til det lovede land. Jesus var 40 dager i ødemarken, før han startet på sin gjerning. Vi vandrer gjennom fastetiden, før vi spretter opp med vårblomstene på påskemorgen. Kirkens lære beskriver ingen enkel vei fra det håpløse til det håpefulle, fra fangenskap til frihet.

Ørkenvandringen er ikke meningsløs eller bortkastet bruk av tid. Tvert imot. Det er nyttig å ta den årlige turen ut i ødemarken. Der blir man kjent med de kreftene som bor i en selv. Noen må bort, andre kan få bli. Bli godt kjent med det som må bort, før det sendes vekk. Da kjenner du kreftene igjen neste gang de kommer for å prøve å ta bolig i deg. Kanskje vil det bli enklere å møte dem da.

Min ørkenvandring i Bergen ser ut til å vare noe lengre enn jeg først hadde sett for meg. Sett fra en annen side, så begynner jeg å sette pris på ørkenvandringen. Ørkenvandringen er en øvelse som fører til vekst og modning, og som gjør en klar for å se ting på en ny måte. Jeg er ikke hjemme, men vandringen fører stadig noe godt med seg. ●

Et sted å

Én fredagskveld i måneden tar mange glade jenter og gutter turen til ungdomslokalet. Da er Cafe19. Til tross for at det var fredag før vinterferien var det godt trøkk da Refleks tok turen.

TEKST: Eva Stokke-Zahl

Allerede i døren blir en møtt av en av kveldens konkurranser. Konfirmantene Anne Marie og Ida har stelt i stand en gjettekonkurranse for anledningen. Hvor mange biter snop er det i hvert glass? Hvilket flagg har samme farge som glassene med snop? Hvor kommer egentlig dadler og chillinøtter fra? Det blir talt og diskutert innad i lagene, før Anne Marie og Ida noterer ned et svar fra gruppen. Det laget som kommer nærmest, vinner snopet. Det er mange som ønsker at det blir dem!

Jens ønsker alle velkommen og forteller litt om kveldens program. Han presenterer ungdommene og de voksne som er der, og det blir en felles lek. Etter å ha lekt mange runder er det tid til både prat, bordtennis og PlayStation. Jeg benytter sjansen til å slå av en prat med noen av jentene som er der den kvelden. Isa, Isabel og Sofie går i sjette klasse og Mille går i femte klasse. De forteller at de pleier å gå på Cafe19, noen går hver gang, og noen går der når det passer.

– Hva liker dere med å være på Cafe19?

– Det er gøy å leke ulike leker og vi koser oss sammen med vennene våre». En av jentene legger følgende til:

- Uten foreldrene våre!

Dersom de fikk være sjef for Cafe19 for en kveld ville Isabel sørget for at det var mange gøye leker og mer snop. Akkurat det

Dyp konsentrasjon før leken er i gang.

BIRKELAND • BØNES • SKJOLD • SLETTEBAKKEN • STORETVEIT • SØREIDE
Menighetsbladsamarbeidet

Refleks
Utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og fem andre menigheter i Bergen. Bladet er et informasjonsorgan som sendes alle hjem og regnes ikke som uadressert reklame.

Levering av stoff:
Leveres menighetskontoret eller sendes soreide.menighet.bergen@kirken.no

Lokalredaksjon:
Lokalredaksjon: Staben i menigheten.
Kontaktinformasjon: Se side 24

Annonser side 5 -16 (fellessider):
Tove Elin Nygaard, to-eli-n@online.no

Sentralredaksjon:
Redaktør Magne Fonn Hafskor
922 94 877 - eyecu@online.no
Kun henvendelser ang. «fellesstoff» side 5-16. All annen kontakt: Se lokalredaksjon.

Grafisk produksjon:
Dragefjellet Media AS
55 23 25 47 - post@dragefjellet.no

Trykk: Molvik Grafisk

Deadline neste nummer:
Kontakt lokalredaksjonen

Utgivelsesdag neste nummer:
Tirsdag 12. juni

MILJØMERKET 241 Trykksak 699

være sammen!

Isa, Isabel, Sofie og Mille koser seg på Cafe19.

med snopet kan Sofie være enig i. Hun ville også brukt tid på å sørge for at flere folk fikk vite om Cafe19 og at alle hadde det bra når de var der. Som sjef ville Mille fikset premie til alle lekene, og ordnet det slik at alle i løpet av kvelden fikk en premie hver, og snopet hadde vært kjempebillig, enda billigere enn det allerede er. Isa hadde arrangert en tur til et annet sted, og satt opp store plakater rundt omkring. Og også hun hadde sørget for mer snop.

– Vi skulle ønske at flere fikk vite at det var, og at flere kom» avsluttet jentene.

Etter at Geir Endre har holdt en liten andakt, åpner kiosken og alle stormer frem for å kjøpe pizza, snop og brus. Den gode stemningen fortsetter i takt med sukkerinntaket. Så er det tid for quiz, vinnere for kvelden kåres og Cafe19 avsluttes for denne gang med lystenning.

Neste Cafe19 er 16. mars kl. 19. Så hvis du kjenner en 5., 6. eller 7. klassing, så er det bare å spre ordet slik at flere får vite om det. Kanskje det dukker opp en plakat i nærheten også? ●

Kveldens konkurranse - og premie

Åpen Kirke

- 20/3 kl 19.00: *Sjømannskirken – før og nå*. V/Vigdis Alte
- 10. april kl 19.00: *Grundtvigsk i vor tid*. Ved professor emeritus Ole Jensen. Dette møtet holdes sammen med Søreide Diakonat
- 29.mai kl 19.00: *Pilgrimsvandring*. Ved Berit Andersen.

Lokalhistorisk forum

Datoer for Lokalhistorisk forum for resten av våren 2018:

- Onsdag 11. april
- Fredag 11. mai: Årets vårtur.

Møtene starter kl 19.00. *Velkommen!*

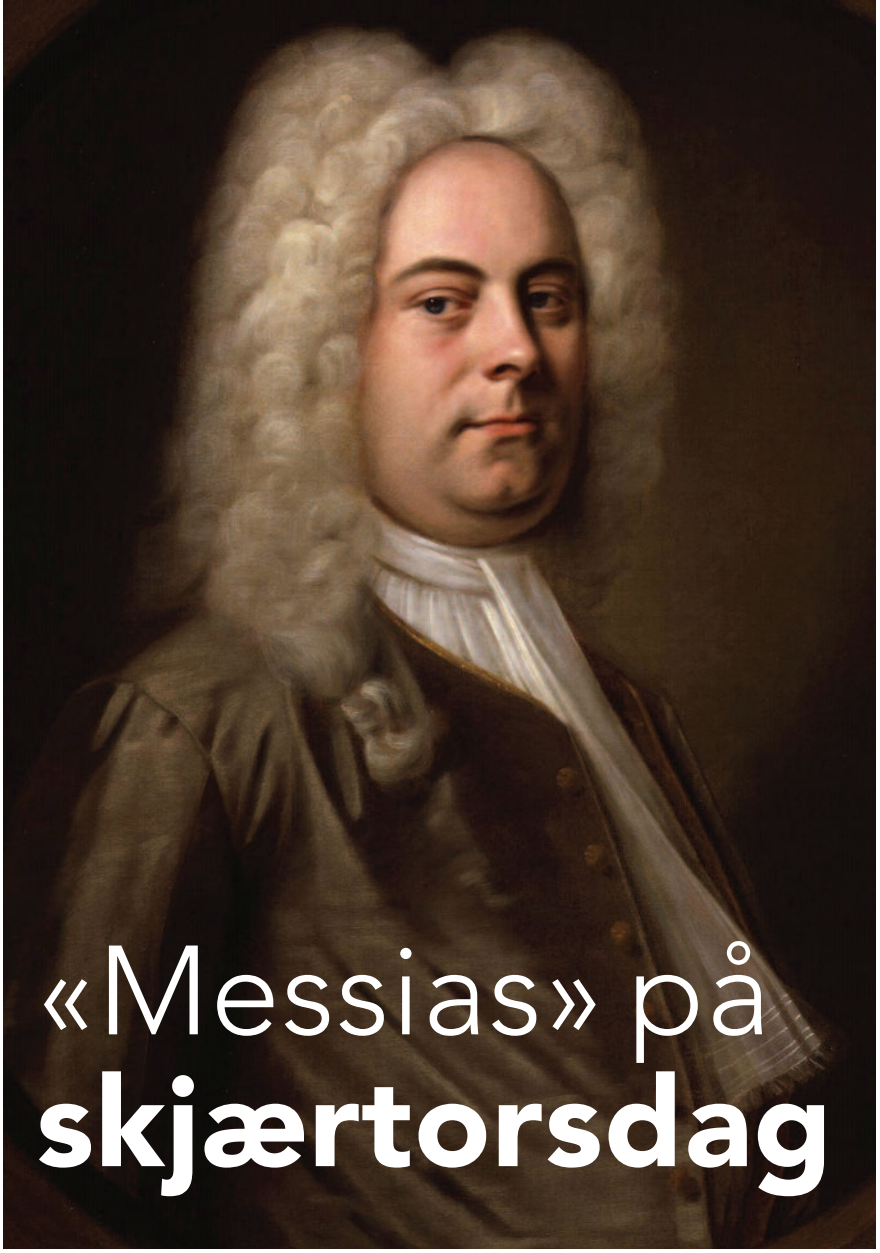

«Messias» på **skjærtorsdag**

Vi nærmer oss påske, og tradisjonen tro kan vi ønske velkommen til den årlige meditasjonskonserten skjærtorsdag. Her vil vi gjøre et utdrag av Händels «Messias».

TEKST: Asbjørn Snilstveit

«Messias» er kanskje ikke av Händels mest kjente komposisjoner i helhet, men de aller fleste av oss kjenner nok «Hallelujakoret» som avslutter annen del av de tre syklusene. Vi har vært så heldig å få med oss Geir Dancke Molvik (tenor) til å fremføre deler av dette verket, der organisten i Søreide kirke akkompagnerer på orgel.

«Messias» er en god blanding av solister, kor og orkester. Denne kvelden vil vi lage det noe mer intimt med sang og orgel, der vi vil fremføre arier, resitativer og et par orkestersatser arrangert for orgel, der vi runder konserten av med «The Trumpet shall Sound».

29. mars kl 18.30 ønsker vi hjertelig velkommen til dette klassiske utdraget, med påfølgende gudstjeneste.

Gled dere til ny **festpillkonsert i mai**

Festspillkonserten er etterhvert blitt en lang tradisjon her i Søreide kirke. Sett av 22. mai allrede nå!

TEKST: Asbjørn Snilstveit

Tradisjonen startet for å skape en arena for lokale musikere, både amatører og profesjonelle og lage en variert konsert til glede for menigheten. Hvert år har konsertene vært preget av stor variasjon, både i form av musikksjangere og fremvisning av ulike kunstutstillinger. Festspillkonsertene ble også en slags tjuvstart på de offisielle festspillene i Bergen, som har eksistert så tidlig som 1953.

Dette er en konsert vi alle gleder oss til, og i år er intet unntak. Selv om vi fortsatt er i startfasen av planleggingen kan vi i år se frem til at Fana kammerorkester kommer på besøk. De vil også spille med vår nye kantor i Søreide menighet. Vi har med oss våre to lokale kor, Jubilate og Sola Fide, og det kommer et gjestekor som vil synge sammen med Jubilate. Det kommer også en saksofonist og trompetist, som skal spille med oss. I tillegg vil det være anledning til å se en foto-utstilling.

Vi håper innbyggerne av Søreide menighet har mulighet til å sette av denne kvelden med sang og musikk, i tradisjon tro.

KIWI mini pris SØREIDE

Totto's Gullsmie
Blomsterdalen Senter
tlf. 55 99 14 24

Påske i Kaukasus

ARARAT-FJELLET SETT FRA JEREVAN: I Jerevan sies boligprisene å variere etter hvor mye du kan se av Ararat-fjellet fra eget stuevindu. En vanlig morgenhilsen når folk møter hverandre på gata er: «Vi kan se Ararat. Det blir en fin dag». FOTO: SEOUJ QURISHIAN

I fjor falt påsken i Armenia og Georgia sammen i tid med vår egen påske. Tidspunktet kunne slik sett ikke bli mer perfekt for en reise til de to ortodokse landene i Kaukasus.

TEKST OG FOTO: Dag Sunnanå

Først litt om bakgrunnen for å reise på påsketur til Armenia og Georgia: For en del år siden var jeg på en konsert i Oslo og fikk høre den russiske pianisten Grigorij Sokolov spille seks armenske folkedanser arrangert for piano av en komponist med navnet Komitas.

Komitas var armensk munk, som i likhet med vår norske Lindeman reiste i eget land og fikk nedtegnet perler i landets folkemusikk. En statue av Armenias mest kjente komponist står i dag i en av hovedstaden Jerevans sentrale parker. Knust av tragedien til folket under perioden med folkemord hadde Komitas gått fra forstanden av smerte. Han døde i Paris, på et sanatorium, etter to tiår med vanvidd.

Etter konserten begynte jeg å sysle med tanken om å dra til landet. Men det skulle bli en annonse i NAF-magasinet Motor som fikk meg av gårde.

Armenia og Ararat

Det nåværende Armenia er forholdsvis lite; dets areal er mindre enn ti prosent av Norges areal. Som fjelland ligger 90 prosent av landet på over 1000 meters høyde. Innbyggertallet er ca. tre millioner. Armenia ble selvstendig republikk i 1991, fritt fra Sovjetunionen. I flere tiår har det vært stridigheter med nabolandet Aserbajdsjan om spesielt enklaven Nagorno-Karabakh.

Armenia er et svært gammelt land med en lang og innfløkt historie. Noas ark skal ha blitt stående på Ararat-fjellet. Hovedstaden Jerevan er blant verdens eldste byer, når vi holder oss til de byene som alltid har vært bebodd. Den skal ha blitt grunnlagt i 782 f. Kr., og ligger langs den gamle Silkeveien.

Det står strid mellom Armenia og Tyrkia når det gjelder bruken av Ararat-navnet. Tyrkia viser til at fjellet ligger på deres side av grensen, og anklager armenerne for å gjøre overdreven bruk av Ararat som nasjonalt symbol. Da svarer Armenia syrlig med at Tyrkia overdriver når de i sitt flagg gjør krav på månen.

I Jerevan sies boligprisene å variere etter hvor mye du kan se av Ararat-fjellet fra eget stuevindu. Og dagens vær bedømmes gjerne etter hvor mye du kan se av fjellet. En vanlig morgenhilsen når folk møter hverandre på gata er: «Vi kan se Ararat. Det blir en fin dag».

Kampen for selvstendighet

Også Georgia ble selvstendig i 1991. I store deler av de to tiårene siden, har den tidligere Sovjet-republikken ofte fått overskrifter preget av ord som krig, ustabile forhold, korrupsjon og Stalin. Sistnevnte var født i byen Gori, og her finner vi i dag verdens eneste gjenværende museum til hans minne.

Sommeren 2008 brøt det ut krig mellom Georgia og Russland etter at Georgia forsøkte å gjenerobre kontrollen av den georgiske provinsen Sør-Ossetia. ▶

KORPARTIET I EN ARMENSK KIRKE: Innendørs er de armenske kirkene gjerne preget av vakre bilder og ikoner.

PRAKTFULLT KIRKEBYGG: Domen på Tbilisis hellige treenighetskatedral, også kjent som Sameba-katedralen, er gullbelagt. Den ble bygget i perioden 1995-2004, og er den georgiske ortodokse og apostoliske kirkes hovedkatedral i Tbilisi. FOTO: M. KONSEK

PÅSKEAFTEN-GUDSTJENESTE I JEREVAN: Å få være med på en påskeaften-gudstjeneste i Jerevans største katedral sammen med flere tusen armenere, var noe av det sterkeste vi opplevde. Da får du virkelig følelsen av å være en del av den verdensvide kirke.

Georgia angrep de russiskstyrte separatiststyrkene i provinsen. Etter en uke ble det undertegnet en fredsavtale, som fikk Russland til å trekke mesteparten av styrkene sine tilbake.

Georgia som kristent land

Både armensk og georgisk er vanskelige språk for oss. Georgisk tilhører dessuten sin egen gamle språkgruppe, og inkluderer sjeldne lyder som mange besøkende aldri har hørt før. Språket har sitt eget 33 bokstavs alfabet som antas å være basert på et slags arameisk som ble talt på Jesu tid.

Georgia var sammen med Armenia et av de første landene som erklærte seg som kristent. Det skjedde i det fjerde århundre. Men tross sin ortodokse majoritet av kristne (3,8 millioner), er landet stolt av å være ett av få land hvor kirker, moskeer, synagoger samt kapeller for ulike religiøse retninger finnes side om side.

Et trekk vi merket oss i Georgia var at folk flest ofte stanset opp og korset seg idet de gikk forbi en kirke. Og utenfor kirken var det gjerne tappekraner for hellig vann. Det er sjeldent å oppleve samfunn, hvor den kristne tro og respekten for religion er så synlig og har en så sentral plass i vanlige folks liv.

Det å få være med på en påskeaften-gudstjeneste i Jerevans største katedral sammen med flere tusen armenere, var da også noe av det sterkeste vi opplevde. Da får du virkelig følelsen av å være en del av den verdensvide kirke.

Både i Armenia og Georgia står gudstroen sterkt, slik den også gjør i Russland og de 17 andre tidligere kommunistiske østblokklandene. En intervjumåling i de 18 landene ga som resultat et gjennomsnitt på 86 prosent som sier de tror på Gud. I Georgia oppgir 99 prosent at de tror på Gud, og det samme gjør rundt 95 prosent i Armenia, Moldova, Romania og Bosnia.

Målingen bekrefter at tiår preget av ateistisk propaganda og begrenset religionsfrihet langt fra har utryddet kristentroen. I Armenia og Georgia bekjenner 89 prosent av befolkningen seg til den ortodokse kirken, mens Russland har 71 prosent ortodokse kristne. I de ortodokse landene er det også sterk støtte til statens rolle for å utbre religion. I Armenia mener seks av ti at staten skal ha en slik aktiv rolle. Politisk hersker det også en utstrakt Sovjetnostalgi i de tidligere sovjet-republikkene, bortsett fra i de baltiske landene. Både i Armenia og Moldova mener et flertall at det har vært skadelig for dem at Sovjetunionen ble oppløst.

Kirken i Armenia

Armenia er verdens eldste kristne nasjon og den armensk-apostoliske kirken er verdens eldste nasjonalkirke. Omtrent ti prosent av armenerne tilhører den armensk-katolske kirken, som er en av den katolske kirkens særkirker. Under sitt opphold i Armenia var paven gjest hos katolikosen Karekin II. Katolikosen er den armensk-apostoliske kirkens overhode, og holder til i bispesetet Etsjmiadzin i utkanten av Jerevan.

Den armenske kirken betegnes som apostolisk, fordi den ifølge tradisjonen ble etablert av to av Jesu apostler, som

I Georgia oppgir 99 prosent at de tror på Gud, og det samme gjør rundt 95 prosent i Armenia, Moldova, Romania og Bosnia. Målingen bekrefter at tiår preget av ateistisk propaganda og begrenset religionsfrihet langt fra har utryddet kristentroen.

skal ha misjonert i landet: Taddeus og Bartolomeus. Taddeus betraktes som den første biskopen av Armenia fra 43 e.Kr. til sitt martyrium i 66. Armenerne selv er stolte av å være den første nasjonen til å adoptere kristendommen som statsreligion. Det skjedde i året 301 under biskop Gregor Lysbringeren og kong Tridat den tredje.

Det armenske alfabetet ble så utviklet av munken Mesrop Masjtots i 406, og Bibelen ble oversatt til armensk i 434. Museet Matenadaran sentralt i Jerevan er bygget til Masjtots ære, og inneholder gamle og vakre dokumenter og bøker fra det 4. århundre. Armensk ble også innført som liturgisk språk istedenfor syrisk. Det egne skriftspråket skapte en kulturell blomstringstid i Armenia.

Armenernes holocaust

Den store utvandringen av armenere skjedde i stor grad under folkemordet på armenerne under første verdenskrig. Da flyktet minst en halv million armenere fra Tyrkia. De slo seg først ned i nabolandene Syria, Libanon, Israel, Egypt, Irak, Iran og Hellas, men mange flyttet videre til andre verdensdeler, blant annet Canada, USA, Argentina, Frankrike, Tyskland og Australia.

Bakteppet i Tyrkia var dette: De radikale ungtyrkerne hadde kommet til makten ved revolusjon i 1908. I årene som fulgte var landet preget av streiker, uro og oppløsningstendenser – og krig. For de radikale tyrkiske nasjonalistene ble de kristne minoritetene syndebukker, og særlig var armenerne utsatt. Ungtyrkerne så på islam som limet i samfunnsbyggingen.

I 1915 beordret den tyrkiske regjeringen armenerne til å flytte fra sine hjem og dra sørover til noen ørkenområder. Avgjørelsen var ment som en kollektiv straff for kontakten den tyrkiske regjeringen hevdet at armenerne hadde hatt med Russland – på det tidspunktet Tyrkias fiende.

Tvangsforflyttingen ble åsted for store massakrer. Hele byer ble nærmest utslettet. Først ble voksne menn og eldre gutter skilt ut og skutt. Kvinner, barn og eldre menn ble sendt ut på en lang vandring sørover. Her ble mange utsatt for angrep og overgrep. Barn ble bortført. Det er blitt anslått at bare én av fem overlevde marsjen. Totalt døde rundt én million armenere i skyggen av første verdenskrig, i det som er dagens Tyrkia. Tyrkias ansvar for det som skjedde har vært og er omstridt. Den tyrkiske staten bestrider folkemordet for å skjerme nasjonal identitet og prestisje. Internasjonalt, men også blant stadig flere tyrkere, ansees folkemordet på armenerne som et ubestridt faktum.

Nansens viktige rolle

En stor helt for armenerne i denne sammenhengen var Fridtjof Nansen, og i Jerevan er det et eget museum for ham. Han fikk innført det såkalte Nansenpasset, som var et internasjonalt anerkjent identitetsbevis utstedt av Folkeforbundet til statsløse flyktninger. Mange armenere fikk nyte godt av denne ordningen, og knapt noe folk har æret Nansen som armenerne.

Fra 1925 organiserte han, på oppdrag fra Folkeforbundet, et omfattende hjelpearbeid for de armenske flyktningene. Han skrev artikler og bøker, holdt foredrag og fikk i gang innsamlingsaksjoner. Den hjelpen Nansen på denne måten fikk i stand, reddet svært mange.

En som også er hedret på genocidemuseet i Jerevan, er misjonæren Bodil Catharina Biørn (1871-1960) fra Kragerø. Hjembyen har reist en minnestein for henne. Hun viet sitt liv og arbeid til armenernes situasjon, og sørget for at verden fikk vite om det som skjedde, blant annet ved å ta bilder av elendigheten. Hun var misjonær blant armenerne i de østlige deler av Tyrkia, arbeidet som hjelpearbeider, sykepleier og jordmor og var med og berget atskillige menneskeliv.

Minnestein i Bergen

Her i Bergen har vi et minne om innsatsen Nansen gjorde for armenere. 19. april 2007 avduket Fridtjof Nansens sønnesønn, arkitekt Egil Nansen, en såkalt «khachkar», et armensk kors, som var en gave til Nansens hjemland fra armenerne.

Tyrkia benekter at det foregikk et folkemord; derfor har en markering av skjenselsgjerningene blitt en utenrikspolitisk sak i Norge. Av den grunn takket den gang både Bergen kommune, Hordaland fylkeskommune og Universitetet i Bergen nei til å ta imot monumentet.

Til nå har nasjonalforsamlingene i 24 land erkjent at det som skjedde mot armenerne var et folkemord. Saken ble løst etter initiativ av professor Arnljot Strømme Svendsen ved at Hilmar Reksten Allmennyttige Fond og Rekstensamlingene på Fjøsanger i samarbeid med Nansen Human Foundation påtok seg oppgaven. ■

PÅ FLUKT: I 1915 beordret den tyrkiske regjeringen armenerne til å flytte fra sine hjem og dra sørover til noen ørkenområder. Bildet viser en mor som gråter over sitt døde barn, bare kort vei igjen til hjelp og trygghet i Aleppo.

Skjold kirke 20 år

På begynnelsen av 1950-tallet var Skjold et sammenhengende jordbruksområde. De fleste gårdene lå på vestsiden av Fanaveien som gikk gjennom området mellom Nesttun og Rådal. Sentralt på Skjold, mellom Fanavegen og Nordåselva, lå brukene 11 og 21 i et småkupert og solrikt område. I Sørhaugen var det bygget enkelte hus. På disse to brukene skulle to store og viktige offentlige bygg komme, Skjold skole og Skjold kirke.

TEKST: Hans Fasmer
FOTO: Skjold menighet/Privat utlån

Skjold kirke er bygget på bruk 11. I 1959 bestod denne gården av 80 mål fulldyrket jord og 15 mål kulturbeite. Gården ble drevet til midten av 1960-tallet. 8. oktober 1953 vedtok Fana herredsstyre å bygge ny barne- og framhaldsskole på bruk 21 og deler av bruk 11.

Man kjøpte ca. 60 dekar av Anfinn Bruu sin eiendom (bruk 21) og ca. 10 dekar av David Skjolds eiendom (bruk 11). Skjold skole ble delvis tatt i bruk høsten 1957, og innviet 14. november 1958. Det meste av nabotomten ble liggende urørt i nærmere 40 år, til Skjold kirke ble vigslet søndag 5. april 1998.

Prestebolig, menighetssenter og barnehage

Det første bygget på kirketomten, nær Fanavegen, var et demonstrasjonshus fra den danske ferdighusprodusenten Hosby Huse. Huset ble nyttet som prestebolig før det ble demontert og oppført på en tomt i Sandslimarka. Nordvest på eiendommen ble det i 1984 oppført prestebolig, tegnet og planlagt av Tor Drange. Menighetssalen ble kalt Davidsalen etter David M. Skjold. Bygget var først i en del år nyttet som menighetssenter, inntil det ble tatt i bruk som prestebolig.

Preste- og menighetskontor holdt også til i menighetssenteret, men flyttet til Lagunen i 1992.

Våningshuset på kirketomten stod i mange år ubrukt og til nedfalls, men ble i 2013 restaurert utvendig. Øvrige bygg på det gamle gårdstunet er fjernet. 21. mars 2006 vedtok Skjold menighetsråd å bygge barnehage sørvest på kirketomten. Akasia Skjold Menighetsbarnehage ble tatt i bruk i 2008, og har 87 plasser fordelt på fire avdelinger.

Skjold blir eget sokn

Det kom omkring 1960 i gang gudstjenester på Skjold skole. Den første tiden ble de holdt i musikksalen på skolen. Denne ble etter hvert for liten, og gymnastikksalen på skolen ble så brukt i over 30 år. Frivillige kirketjenere sørget for at bord, stoler og kirkeutstyr ble tatt frem fra lageret under scenen.

Både kirkekaffe, julemesser og julefester ble holdt i gymsalen helt frem til våren 1998. I årene før kirken ble bygget, ble det holdt friluftsgudstjenester på kirketomten på forsommeren.

Birkeland ble utskilt fra Fana i 1948. Nordås var en del av Birkeland til området ble utskilt i 1968. Skjold ble utskilt som eget sokn fra Nordås prestegjeld i 1982. 1. februar 1997 ble Nordås delt i to selvstendige prestegjeld, Skjold og Søreide.

Et godt grunnarbeid for kirke på Skjold ble gjort av det frivillige menighetsrådet. Fra 1970 til 1982 var det felles menighetsråd for Nordås (Skjold og Søreide). Skjold frivillige menighetsråd tok ansvaret for gudstjenester på Skjold, og fremmet kirkesaken. Som resultat av dette ble Skjold egen menighet i Nordås prestegjeld i 1982.

Roald Skarsten ble første menighetsrådsformann i Skjold menighet. Tre viktige saker kom raskt på sakskartet: kirkesak, prestebolig og eget prestegjeld. Det ble satt ned en teknisk plankomité som skulle samarbeide med kommunen om å få fortgang i byggesaken.

I 1985 startet Skjold menighet sitt eget arbeid for å fremskaffe tegninger til kirke. Halvor Rostrup Gundersen og Roald Skarsten stod sentralt i dette arbeidet.

Skisse til kirke ble utarbeidet av menighetsrådets representanter og Hosby Huse, som anslo at kirken ville koste 6,5 millioner kroner pluss moms. Sentralt i kommunen var det heller liten entusiasme for planene om kirke fra Husby Huse.

Frivillig innsats i mange tiår

Ideen om eget kirkebygg ble først satt frem på et lagsmøte i Skjold Husmorlag høsten 1961. Residerende kapellan i Birkeland menighet, senere sokneprest i Nordås (1971-1976), Eigil Lehmann, tok kontakt med Skjold Husmorlag med forespørsel om det var råd å få medlemmer til å arbeide for en kirke på Skjold. Gjertrud Grøsvik tok oppfordringen om å samle interesserte kvinner i Skjold-området og å planlegge arbeidet.

16. januar 1962 var 13 kvinner samlet til det første møte i det som ble Skjold kirkering. De fleste var innflyttere til Skjold. I ringen ble de enige om å samle inn penger til inventar i kirken som de håpet skulle komme en gang i fremtiden. På det meste var det fem kirkeringer i arbeid. I kirkeringene la kvinnene ned et trofast arbeid i alle år fra 1962 til 1998. Istedenfor basar ga de penger på møtene. De siste årene betalte de fast kontingent. Møtene gikk på omgang i hjemmene en gang i måneden, og kapital pluss renter økte jevnt med årene.

Da kirken stod ferdig, så kirkeringen sitt arbeid for avsluttet. Regnskapet viste et overskudd på 1105 kroner, som ble overlevert til sognepresten, som han kunne bruke til arbeid i menigheten. Man fortsatte med én felles kirkering, som fikk inn midler blant annet ved en årlig basar.

Fra helselag til kirkelag

I 1970 ønsket Nordås menighet å få knyttet til seg en menighetssøster, en kristen sykepleier. Avtalen med kommunen gikk ut på at de betalte halvparten av lønnen mens menigheten måtte betale resten. For å få penger til dette ble Nordås helselag startet 20. februar 1970. Tanken var å lage grupper i nærmiljøet i menigheten hvor kvinner kom sammen og samlet inn penger.

Den første gruppen ble dannet i Krohnåsen, deretter kom Skjold, Sæterveien, Smørås, Steinsvik og Rå skole. På det

1: Kirken reiser seg

2: Biskop Ole D. Hagesæther la ned grunnsteinen til kirken fredag 6. juni 1997.

3: Vigslingsgudstjenesten ble holdt palmesøndag 5. april 1998. Fra venstre: Prost Per Barsnes, ordfører Ingmar Ljones (KrF) og biskop Ole D. Hagesæther.

4: Kirkekoret øver i menighetssalen

5: Gudstjeneste på kirketomten

6: Bjørn Moe holder gudstjeneste i interimkirken

7: Til gudstjeneste i ny kirke

meste hadde helselaget 70 medlemmer i syv grupper. Første leder var Judith Kolaas. Etter hvert ble det slutt med at menighetene hadde egne sykepleiere, men gruppene var så innarbeidet at helselaget fortsatte å samle inn penger.

I 1985 endret laget navn til Skjold helselag, og 17. februar 1999 ble Skjold helselag omdøpt til Skjold kirkelag. Fra starten til 2009 hadde kirkelaget samlet inn over 700.000 kroner, blant annet til evangelistteppet, gardinene i menighetssalen, en av kirkeklokkene, benkene utenfor, stoler, salmebok, lysgloben og messehagel. Også senere har kirkelaget bidratt med betydelige midler.

«Vitnesbyrdets kirke»

Grunnsteinen til Skjold kirke ble lagt ned fredag 6. juni 1997 av biskop Ole D. Hagesæther. Skjold skoles musikkorps, Søråshøgda barnekor, Søråshøgda skole og Skjold kirkekor deltok under høytideligheten. Grunnsteinen var et kobberskrin med tegninger av kirken, skriftlig orientering om bygningen, kort orientering fra byggekomiteen, gjeldende mynt, dagens avis, menighetsbladet, salmebok, Bibel og to silketrykk, ett der en elev fra hver klasse på Skjold skole hadde satt et håndtrykk på vegne av alle elevene og ett fra Søråshøgda skole der alle elevene hadde satt sitt fingermerke i regnbuens farger og form.

Vigslingsgudstjenesten ble holdt palmesøndag 5. april 1998. Biskop Ole D. Hagesæther vigslet Skjold kirke til «Vitnesbyrdets kirke». Over 800 mennesker var til stede i kirken. Skjold kirkekor, Søråshøgda barnekor, Lovsangkoret og Skjold Skoles Musikkorps deltok i tillegg til prosesjon og tekstlesere. ■

Veien frem til fo

I den nye boken «Fra avlatshandel til folkekirke. Reformasjonen gjennom 500 år» har historieprofessor Eldbjørg Haug samlet en rekke artikler om tiden som ledet opp til reformasjonen, og forholdene både i Norge og Europa like frem til vår tid.

TEKST: Edvin Bratli

Boken gir et godt innblikk i reformasjonshistorien fra middelalderen og frem til i dag. Den gir oss skildringer av det religiøse, politiske og kulturelle livet, og hvordan tro, kultur og samfunn har blitt vevet sammen i menneskenes liv.

Hva har Martin Luther hatt å si for utviklingen i Europa? Hvorfor fikk læren hans fotfeste, og hvordan ble den tatt imot? Noe er påvirket av reformasjonen, mens andre ting skjedde parallelt med utviklingen i samfunnet, og uavhengig av reformasjonen.

Reformasjonen – en katastrofe?

Tidligere professor i historie ved Universitetet i Bergen (UiB), nå professor emerita Eldbjørg Haug innleder boken med å male et tidsbilde av hvordan livet i den katolske kirke artet seg før reformasjonen.

Det handler om geistlige som beriket seg på salg av avlatsbrev, som skulle gi tilgivelse for synder og en snarvei gjennom skjærsilden. Jesu frelsesbudskap var kommet mer i bakgrunnen. Det var dette katolikken Martin Luther ikke kunne akseptere, og som førte til at han slo opp de 95 tesene på kirkedøren i Wittenberg.

Norge hadde vært et katolsk land i omtrent 500 år da Martin Luther sto frem. Nordmenn var ganske fortrolige med den katolske lære og framtidsutsiktene for landet var positive, selv om vi var kommet under dansk kongestyre.

Øystein Rian, professor i historie ved Universitetet i Oslo, hevder at reformasjonen var en katastrofe i norgeshistorien. Dette begrunner han med at «vi fikk et skifte i religionsformer, i kirkens organisasjon, i de politiske forholdene, i administrative forhold og i det sosiale og kulturelle klimaet da en gammel norsk elite måtte vike for en ny og fremmed elite».

Kirken i Norge var en traust og solid katolsk bondekirke som måtte vike for den lutherske lære, innført med kongemakt fra København.

Kirkekunst og kirkegods

Henrik von Achen, professor i kunsthistorie og direktør for Universitetsmuseet i Bergen, gir oss et innblikk i hva som skjedde med kirkekunsten i alle de rikt utsmykkede kirkene her i landet. Etter reformasjonen ble helgenkulten avviklet, og dermed ble mange altre i kirkene overflødige. Helgenbilder skulle også ut av kirkene. Mye ble brent og kastet, noe ble solgt til andre kirker eller private, og noe har overlevd til i dag.

Fra von Achen får vi historien om alterfrontalet fra Nedstryn, pasjonstavlen fra Volda kirke og messehagelen fra Hjørundfjord, alle tatt vare på i Bergen Museum. Hvor kom de fra og hvordan havnet de i disse kirkene, langt fra Bergen?

Tor Veidling, førstearkivar i Riksarkivet, tar for seg hva som skjedde med kirkegodset; eiendommene som lå under den katolske kirke. Før reformasjonen utgjorde kirkegodset nær halvparten av all jordeiendom i Norge, mens krongodset var mindre. Ved reformasjonen la kongen beslag på det meste av kirkegodset. Hvilke konsekvenser fikk det, for kirken, for folket?

Lutherske prestefruer

Med reformasjonen ble sølibatet opphevet for prestene. På samme måte som prestene hadde hatt en sentral rolle i samfunnet, fikk også prestefruene det. Reformasjonen førte til forkynnelse på folks eget språk, til skolevesen og folkeopplysning, der prestefruene tok aktivt del.

Martin Luthers Katharina von Bora ble en sentral figur. Hun var lærd, og drev med både undervisning og samlet og brukte mange urter, noe hun hadde lært mens hun jobbet i apoteket til maleren Lucas Cranach.

Anne-Hilde Nagel, også hun tidligere professor i historie ved UiB, og nå professor emerita, gir leseren et bilde av rollen prestefruene spilte i Tyskland i starten på reformasjonen, og om prestefruenes mangslungne virke i norsk kirke- og samfunnsliv. Prestegårdene ble viktige sentra i bygdelivet.

Hva vet vi om kvinnens plass i samfunnet etter reformasjonen? Hvilke endringer måtte de gå gjennom? Hanne Marie Johnsen, førsteamanuensis ved Senter for kvinne- og kjønnsforskning ved UiB, skriver om kvinner som fikk barn utenfor ekteskap, om husbonden som satte barn på tjenestejentene og hvordan de stilte opp for disse. Hva ble akseptert av samfunnet? Hva skjedde når ekteskap eller andre forhold ikke lenger fungerte? Kunne man skilles? Barn var et viktig mål for ekteskapet, og dette påvirket lovgivningen.

Var Luther antisemitt?

En annen spennende artikkel omhandler bibeloversettelser, skrevet av Gunnstein Akselberg, professor i nordisk historie ved UiB, og kjent fra NRK-programmet Lindas språksjov.

Før reformasjonen var de bibelske tekster på latin, og prestene formidlet innholdet. Martin Luther fikk oversatt bibelen til tysk, noe som gjorde det mulig for vanlige folk å lese Guds ord.

Seinere kom bibelen både på dansk, svensk, samisk og til slutt på norsk. Utviklingen av trykkekunsten ga også Martin Luther muligheter for å få trykket tekster, bøker og skrifter om den rette lære.

Det har vært mange diskusjoner om hvilket syn Martin Luther hadde på jødene. I de tidlige skriftene er han positiv til jødene, men han vil gjerne at de skal omvende seg. Dette skjer ikke, og etter noen år med frustrasjon over staheten de viser, fremstår han nærmest som jødehater, og vil ha dem bort fra Tyskland.

Hva skjedde med de katolske prestene? Hvor kom alle de nye protestantiske prestene fra? Ble vi nordmenn protestanter, eller levde vi fortsatt som katolikker etter 1536? Gunnar Winsnes Knutsen, professor i tidlig moderne

lkekirken

norsk og europeisk historie ved UiB, gir gode svar på disse spørsmålene.

Pilegrimsvandring før og nå

I 1736 feiret Danmark og Norge 200-årsjubileet for reformasjonen. Men hvilken feiring var det? Christian III var konge, og jubelfesten ble like mye en feiring og markering av eneveldet og kongen.

I kapittelet «Reformasjonsjubileum i eneveldets tegn» av Thomas E. D. Slettebø, førsteamanuensis i historiedidaktikk ved Universitetet i Tromsø, får vi en innføring i både politikk, kulturhistorie og religionens plass i samfunnet. Presteskapet hadde en viktig rolle i formidlingen.

Boken avsluttes med historien om pilegrimsvandringene. Linjene trekkes fra korstogene til Jerusalem i middelalderen, fra pilegrimsvandringer før reformasjonen og til den renessansen de har fått i vår tid. Lisbeth Mikaelsson, professor i religionsvitenskap ved UiB, skriver om praksisen med pilegrimsvandringer, en katolsk skikk, som nå ser ut til å blomstre opp i Norge.

Myndighetene etablerer pilegrimsruter, og folk valfarter til Nidarosdomen i Trondheim. I middelalderen dro mange også til Selja og til Røldal. Det arbeides både sentralt og lokalt og ikke minst i miljøet knyttet til Nidarosdomen for utviklingen av pilegrimsvandring i Norge. Verken helgendyrkelse eller pilegrimsreiser er lenger forbeholdt katolikker. ■

Fra avlatshandel til folkekirke. Reformasjonen gjennom 500 år
Eldbjørg Haug (redaktør)
Spartacus forlag / Scandinavian Academic Press, 2017

Fakta: Eldbjørg Haug

- Eldjørg Haug (født 1947 i Lillestrøm) leverte hovedoppgaven sin i 1972, og tok doktorgrad ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet i 1996.
- Siden september 2007 og frem til hun gikk av med pensjon i fjor har hun vært professor ved Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap ved Universitetet i Bergen (UiB).
- Hun har tidligere vært ansatt ved Høgskolen i Telemark, Lokalhistorisk institutt, Universitetet i Oslo og i Utenriksdepartementet som diplomat i Tel Aviv, København og Lusaka.
- I sin forskning har hun brukt mye tid på dronning Margrete, kloster- og kirkehistorie, samt Stavangers historie.
- Haug er redaktør for den nye boken, «Fra avlatshandel til folkekirke. Reformasjonen gjennom 500 år», som startet som en idemyldring for ti år siden, og etter hvert ble til et samarbeid med Reformasjonsbyen Bergen 2017.
- Til tross for sin nye hverdag som professor emerita, har Haug ingen planer om å legge forskergjerningen på hyllen. Hun holder nå på med et nytt prosjekt om Kalmar-unionen, og har fått forskningsplass ved Nasjonalbiblioteket.

AVSKJEDSMARKERING OG BOKLANSERING: Da professor Eldbjørg Haug gikk av med pensjon før jul, ble dette markert med et eget arrangement i Knut Fægris hus. Her benyttet hun anledningen til å lansere sin nye bok om reformasjonen.
FOTO: JOAKIM DAHL HAALAND

Mellom hvert menighetsblad... følg med i

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10
Fax: 55 11 80 11

Hver fredag: Kunngjøring om gudstjenester i Fana Prosti.

E-post: sylvi@fanaposten.no

Utdanner **fremtidens** organister

Orgelklubben Ferdinand ble startet i 2004 av Amund Dahlen, som et svar på manglende rekruttering til kirkemusikeryrket. De siste syv årene har den vært drevet i regi av Den Katolske kirke i Bergen, men i samarbeid med Bergen domkirke menighet.

TEKST: Magne Fonn Hafskor

Klubben består av 25 elever og fire lærere. Elevene engasjeres med jevne mellomrom til å spille i messer, gudstjenester og konserter.

Navnet *Ferdinand* har klubben etter den tyske organisten Ferdinand Vogel, som arbeidet 40 år i Bergen fra midten av 1800-tallet, og startet den første organiserte musikkundervisning med statsstøtte i Norge, Vogels organistskole. Ferdinand Vogels bidrag har hatt stor betydning for musikklivet.

Lærere og elever har nå samlet seg om å utgi dobbel-cden *Colours of St. Paul*, der den første platen inneholder innspillinger gjort av orgelklubbens elever (den yngste er bare åtte år gammel), samt de to tidligere elevene Roystan James (studerer til daglig nanoteknologi på universitetet i Bergen) og Jonas Apeland, som begynte på kandidatstudiet i kirkemusikk på Norges Musikkhøgskole i Oslo høsten 2016.

Den andre platen inneholder innspillinger av lærere og profesjonelle organister: Anders Johnsson (organist i St. Andreas kyrka i Malmö), Mariko Takei Myksvoll (organist i St. Markus kirke), Harald Jakob Holtet (organist i

Ledig engasjement:
Annonseselger

Dette bladet utgis i samarbeid mellom Birkeland, Bønes, Skjold, Slettebakken, Storetveit og Søreide menigheter.

Åtte sider er lokalstoff, de resterende sidene er felles for alle menighetene. Bladene kommer ut fem ganger årlig og opplaget for hvert nummer er vel 30 000 eksemplarer.

Vi søker en dyktig annonseselger som vil arbeide med provisjonsbasert salg av annonser til fellesdelen.

Ta kontakt med Tove Elin Nygaard, *to-eli-n@online.no* for ytterligere informasjon

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP
POLDEN
- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Knut Helge Polden · Espen Polden · Heine Polden · Cathrine Polden Misje

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. SOTRA
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

BEGRAVELSESBYRÅENES FORUM

Akasia
- verdier for generasjoner
GRAVSTELL

Akasia har lang erfaring med gravstell og våre dyktige gartnere steller i dag vel 8000 graver på 27 gravplasser i Bergen.

Vi tilbyr et stort utvalg av stellavtaler og spesialtilpassede avtaler etter ditt behov.

Om du signerer helårs stellavtale med oss for 2018, tilbyr vi gratis påskeliljer i år. Pris kun kr 1990,- Bestillingsfrist: 20. mars.

Kontakt oss: 55 59 39 00 - gravstell@akasia.no

FARGER OG MANGFOLD: Platetittelen, Colours, er et uttrykk for orgelklubbens mangfold både når det gjelder musikk, utøvere og kulturell bakgrunn. FOTO: ELIAS DAHLEN

Centralkirken i Bergen), Sigurd Melvær Øgaard (domorganist i Bergen), og Amund Dahlen (kantor i St. Paul kirke).

Musikken de spiller er av komponister som Bach, Corelli, Charpentier, Franck, Mendelssohn, Schubert og Sibelius, mens instrumentet som trakteres er Casavant op. 817-orgelet i St. Paul kirke i Bergen. Dette orgelet ble opprinnelig bygget i 1919 til kirken Saint Charles i Quebec, Canada.

Bakgrunnen for at orgelet er flyttet til St. Paul kirke, er at kirken i Quebec ble stengt og menigheten lagt ned. St. Paul er derimot en høyst levende menighet i Bergen sentrum, med medlemmer fra 120 nasjoner, noe som også gjenspeiles i orgelskolens elever.

Platetittelen, *Colours of St. Paul,* er derfor et uttrykk for mangfoldet både når det gjelder musikk, utøvere og kulturell bakgrunn. ■

PLATE: Dobbel-cden «Colours of St. Paul» er utgitt av Cantando Musikkforlag, og inneholder innspillinger gjort både av orgelklubbens elever, lærere og profesjonelle organister.

Påskefest
2018

Kirken i Bergen inviterer store og små til **gudstjenester, konserter og kulturarrangementer** i våre 34 kirker. Velkommen!

Fullstendig Påskefest-program finner du på
bergen.kirken.no
facebook.com/paskefest

meninger

Tid til **tankens** bruk

EN STILLE STUND: «Stillheten har en verdi i seg selv» skriver fjellklatrer og friluftsliventusiast Nils Petter Faarlund et sted. Han var inne på noe. ILLUSTRASJONSFOTO: VLADIMER SHIOSHVILI

Da ungene var små var det travle tilstander; de skulle aktiviseres, for «lediggang er roten til alt ondt». Etter skoletid var det hastige middager, lekser, flere klokkeslett, og evig transport i øst og vest til ørten fritids-aktiviteter: Det ble spilt og turnet og danset og «hestet» over en lav sko, kort sagt; vi jaget våre barn omkring.

TEKST: Thrude Deisz

En dag sukket yngstebarnet tungt og kom med følgende utsagn: *Mamma, jeg er så stresset, jeg har aldri tid til å gjøre ingenting liksom*. Jeg ante ikke en gang at hun visste hva «stress» var. Det var en vekker. Men historien gjentar seg. Jeg opplever at den lille damen gjør nøyaktig det samme med sine barn. Det er faktisk sånn at en dag «fri» fra aktiviteter er en sann glede.

Hørte i NRK om barn og «meditasjon» dvs. noe de kalte «mindfulness» (mental tilstedeværelse?). Det handlet om forsøk gjort i grunnskolen, der man regelmessig, og under veiledning av terapeuter, ga elevene trening i å ligge på gulvet og bare slappe av og la tankene flyte - og hvordan dette lot til å stimulere arbeids- og konsentrasjonsevnen resten av skoledagen. Lederen hevdet at om noen år kom denne formen for «mindfulness» til å gå inn i undervisningen på samme måte som fysisk fostring /kroppsøving gjør det nå. Man skal jo ta vare på og utvikle hele mennesket.

Læreren fortalte at hun hadde vært bekymret for en av de små elevene som skulle gå alene hjem fra skolen. Da hun ga uttrykk for dette - smilte den lille «eremittgjengeren» tilfreds og svarte at «jeg liker å gå alene, da kan jeg gå i mine egne tanker». Så må man være seg bevisst at små mennesker også har en åndelig del som skal utvikles og at de også trenger fred. Det er ikke dumt å gi ungene gode vaner de kan ha med på livsveien, så gode frø, som må få tid til å spire og modnes.

Det er nettopp noe vi alle har behov for. Her er så mye som vil fylle tiden vår. Flimmersamfunnet, som det het en gang - er ikke blitt mindre påtrengende. Meditasjon kan være så mye; blant annet å puste rolig, og tømme sinnet for negative tanker. Selv tenker jeg noen ganger på konsert at det jeg opplever nå må være en form for meditasjon; jeg blir rolig og tilfreds og får energi av det.

En misjonær fortalte om en form for meditasjon i India, som hun hevdet var direkte skadelig: du kunne få utlevert et «mantra» (et ord som skal gjentas) som i realiteten var en påkallelse av onde, hedenske guder. Men med Jesus som mantra påkaller vi Den gode. Og så nærmer vi oss bønnen. En stille stund, det er alt man trenger. ■

Hvordan kan kirken **gjøre påsken relevant** for folk igjen?

Påsken gir ti dager fri til å reise bort. Hvor man reiser er ikke så viktig – så lenge man kommer seg langt nok vekk til å ikke høre lyden av kirkeklokker eller en prest som snakker om noe man aldri helt har forstått.

tanker om tro

TEKST: Susanne Feste Ingebrigtsen

Påsken er høytiden jeg gleder meg til hvert år. På så mange måter synes jeg den er bedre enn julen – på Vestlandet i hvert fall. Lysere tider, bedre vær, skiføre, nærmere sommerferie – for ikke å snakke om det som faktisk er sentrum i påsken – Guds forsoning med alle mennesker gjennom Jesu død og oppstandelse.

Det å feire, år på år, at dødens makt over mennesket og skaperverket er overvunnet, gir en dypere forståelse og får større betydning for meg desto eldre jeg blir. Nærmest som om noe så altavgjørende ikke evnes å fatte før man er halvveis i livet og vel så det. En forutsetning er også at man ønsker å fortsette og grave i påskens budskap og mysterium. En annen forutsetning er at man tror budskapet er av eksistensiell betydning.

Kanskje det er her utfordringen til påsken, for majoriteten av befolkningen i vårt langstrakte land, ligger? Påskens budskap er for vanskelig å fatte, så folk faller av lasset og drar den eksistensielle betydningen med seg? Det er én påstand. En annen er at det kapitalistiske, sekulære samfunnet for lengst har overtatt definisjonsmakten for hva som er et godt liv – og der passer ikke kirkens lære om synd og forsoning inn.

Påskens budskap er ikke noe som gjelder folk flest lenger. På samme måte som julen har den blitt nedgradert til noe rent materialistisk; «hva fikk du til jul og hvor skal du i påsken?». Hvordan har kirkens viktigste høytider blitt arenaer for økonomisk og sosialt press?

Hver kristen høytid – måtte det være jul, påske, Kristi himmelfartsdag eller pinse – går de fleste mediehus ut i gaten og spør forbipasserende folk om de vet hva som skjedde på skjærtorsdag, eller hvorfor vi feirer pinse. De fleste unnskylder seg eller ler, og avslører at de ikke har peiling, men det er kanskje ikke så farlig, for det har sikkert ingen andre heller.

PÅSKENS BUDSKAP: «Det å feire, år på år, at dødens makt over mennesket og skaperverket er overvunnet, gir en dypere forståelse og får større betydning for meg desto eldre jeg blir» skriver Susanne Feste Ingebrigtsen. FOTO: CÉDÈS

I 2014 foretok InFact for VG en større og grundigere undersøkelse der over tusen nordmenn svarte på spørsmål om påsken. Nesten en tredjedel visste ikke hva som skjedde skjærtorsdag. En fjerdedel visste ikke hva som skjedde langfredag. VG brukte undersøkelsen i en sak med overskriften «Hvem kan redde påsken?». Det får meg til å spørre om kirken gjør en god nok jobb i å formidle påskens budskap slik at folk faktisk forstår det? Kirken er den aktøren som burde redde påsken – det er tross alt kirkens viktigste budskap.

> Hvordan har kirkens viktigste høytider blitt arenaer for økonomisk og sosialt press?

Per Arne Dahl hevder i en kommentar i Vårt Land fra 2015 at det i kirken er stille rundt Jesus. Få eller ingen provoseres eller begeistres av ham. Mennesker forteller at de har sans for kirkerommet, kirkegårdene og kirkens ritualer, men er mindre opptatt av Jesus som forbilde, og enda mindre engasjert av ham som verdens frelser.

Kanskje er det kirken som må møte folk på deres egne premisser og gjøre påsken relevant igjen. Kanskje er det folk som må begynne å gå i kirken for å lære mer om den kristne tro. Selv vil jeg påstå at førstnevnte er den mest realistiske veien å gå. Enkel er den derimot ikke. Hvordan møte noen med påskens budskap på en lettfattelig og relevant måte, uten å unnlate å snakke om synden og lovens realitet?

Jesus var et uhyre spennende og bemerkelsesverdig menneske. Kanskje nøkkelen ligger i å gjenoppdage Jesus på nytt for dagens samfunn? I kristologien sies det at det eneste vi kan vite om Gud er det som er åpenbart gjennom Jesus Kristus. Jesus er fremdeles den mest relevante i den kristne tro. Den årlige påskefeiringen gir kirker over hele landet en fantastisk mulighet til å proklamere dette – grip den. ■

Livreddende vann

Rent vann, solide doer og god hygiene til flyktninger er stikkordene når årets konfirmanter samler inn penger til Kirkens Nødhjelps fasteaksjon, som i år holdes i tidsrommet 18.-20. mars.

TEKST OG FOTO: Kirkens Nødhjelp

Fjorårets bidrag var til stor hjelp for flyktninger fra Boko Haram og Kongo.

– Da vi var på flukt hadde vi ikke noe vann. Vi klarte til slutt å finne noe vann, men det var skittent, forteller Kany.

Hun pleide å ha et helt normalt tenåringsliv hjemme i Kongo. Gikk på skolen, hadde et trygt liv med familien og sang i kor i den lokale kirken. Nå b or hun og familien i et telt i en flyktningleir. De er noen av over seks millioner kongolesere som i dag er på flukt.

På flukt uten mat og vann

Kany og familien flyktet fra en krig som blusset opp i Kasai, der de bodde, og familien måtte legge ut på en flukt som har satt spor i 14-åringen.

– Vi våknet av at det var skyting i byen, og vi la på sprang med en gang. Vi rakk ikke å ta med oss noe. Vi var på flukt i flere dager, og måtte gå langt uten verken mat eller drikke, sier Kany, som savner vennene og hjemmet sitt i Kongo.

RENT VANN: Nå har Kany tilgang til rent vann bare ett minutt fra teltet hvor hun bor, takket være norske givere.

Heldigvis kom hun og familien seg trygt over til nabolandet Angola, der de nå har slått seg ned i påvente av at krigen hjemme skal ta slutt. Nå har Kany tilgang til rent vann bare ett minutt fra teltet hvor hun bor.

Når det haster å hjelpe

Det er Kirkens Nødhjelp som leverer vann, toaletter, hygieneartikler og tømmer søppel i leiren der Kany bor. Det er et arbeid som organisasjonen kan gjøre på grunn av støtten fra norske givere som tidligere har gitt penger gjennom Fasteaksjonen.

– Pengene vi får inn gjennom Fasteaksjonen gir oss en økonomisk muskel som gjør det mulig for oss å reagere raskt når en krise oppstår, slik vi gjorde i Angola da flyktninger kom over grensen fra Kongo. Da kunne vi komme fort i gang med midlene fra våre norske givere, mens vi ventet på mer støtte fra andre givere, slik som FN. Støtten fra det norske folk gjør at vi kan handle raskt og redde flere liv, sier generalsekretær i Kirkens Nødhjelp, Anne-Marie Helland.

Aksjonen arrangeres i år for 51. gang, og frivillige over hele landet samler inn penger ved å gå med bøsser eller arrangere ulike tilstelninger. Pengene går til Kirkens Nødhjelps arbeid over hele verden. ■

Mer informasjon: fasteaksjonen.no

Advokatfirmaet
Vegard Austgulen AS

• Arv/gaver • Familie • Ektepakter
• Samliv • Kontrakter • Kjøp/salg

15 prosent rabatt til nye klienter fra søndre bydel, der jeg vokste opp! Hjemmebesøk mulig.

Sandviksbodene 1H-Slaktehuset, 5035 Bergen
Telefon: 55 70 63 64 - 924 59 483
E-post: vegard.austgulen@advokathus1.no

www.byadvokaten.net

Abbedissen
begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90
Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

www.abbedissen.no

Hvem-hva-hvor i Søreide

Kontortid: tirsdag – fredag 9–15 • www. soreidekirke.no • Bank: 1644.25.11768

Menighetskontoret:
55 59 71 00
soreide.menighet.bergen@kirken.no

Soknepest Gunnar Mindestrømmen
55 59 71 02 - 900 14 146
gm865@kirken.no

Kapellan Lars Martin Hol
55 59 71 01 - 996 03 671
lh598@kirken.no

Kantor Asbjørn Snilstveit
as554@kirken.no
55 50 71 08 - 458 83 994

Administrasjonsleder Elisabeth R. Andersen
55 59 71 84 - 951 51 968
ea565@kirken.no

Menighetspedagog Rikke Bergflødt-Kvamme
rb455@kirken.no
55 59 71 87- 928 96 886

Kirketjener/frivillighetskoordinator Ann Kristin Hovland
454 16 158
ah848@bergen.kirken.no

Menighetspedagog (vikar) Eva Stokke-Zahl
55 59 71 04
es459@kirken.no

Menighetsrådsleder Gro I. Klungland
i_gro@hotmail.com
958 73 493

Søreide menighetsbarnehage. Styrer Ingrid Rosseland
55 59 78 25
soreidemenighetsbhg@ akasia.no

Kirkeskyss:
41 60 42 27 - Søndager fra kl 10.00

Ikke gå glipp av noe!

Middager, turer, ungdomsmesser, konserter, forestillinger for barn ... Det skjer mye i kirken, og det skal noe til å få med seg alt. Få varsel på sms og/eller epost når aktiviteter er på gang, slik at du ikke går glipp av noe.

På nettsiden er det en knapp man kan trykke på for å registrere mobilnummer og/eller e-postadresse. Da kommer det varsel om spesielle ting som skal skje i kirken. De som registrerer seg blir ikke pepret med meldinger. Det er aktiviteter som er åpne for alle og som ikke skjer hele tiden, vi ønsker å informere om her.

For å motta meldinger registrerer man seg på info.soreidekirke.no

På www.soreidekirke.no er det også lett å finne registreringsknappen. Vi håper mange vil benytte seg av muligheten!

Harmonisk sommerkveld
med Sola Fide

Søndag 10. juni inviterer Sola Fide til sommerkonsert i Søreide kirke kl. 19.00.

Da får du høre nytt repertoar som vi jobber med gjennom våren, og som vi skal ta med oss på korkonkurranse til høsten.

Sola Fide deltar også på «Festspill på Søreide» 22. mai, så da kan du «smuglytte» på et par av sangene vi har med på sommerkonserten. Vi håper det gir mersmak. Vel møtt!

Forhåndssalg via kormedlemmer eller solafide.no

BÅTER
BÅTUTSTYR

Bjordal & Madsen A-S
C.Sundtsgt. 50 - Tlf. 55 90 10 30
Dolviken - Tlf. 55 98 70 70

Gravferdshjelpen
Vi kan hjelpe til med rådgivning og tilrettelegging ved begravelser og bisettelser.
Døgnvakt 55 27 28 29
www.gravferdshjelpen.no
Hagerupsvei 32X • 5093 Bergen

MENY
MENY DOLVIKEN
Man - fre 08 - 22 (09-20)
- Stor ferskvareavdeling
- Rikt assortert frukt og grønt
- Hyggelige ansatte som er med på å gi en god handleopplevelse

Velkommen
MENY DOLVIKEN
Dolvikv. 36,
5252 Søreidgrend
Telefon: 55 52 62 00

Fanatorget Blomster
Vakre blomsterhilsener leveres i hele Bergen
Aurdalslia 12 - 5253 Sandsli - 55 22 65 10

EL-KJEDEN
elfag
Håvardstun Elektriske as
Ytrebygdsveien 237 5258 BLOMSTERDALEN telefon 55 11 47 50

livet er mer

TROSOPPLÆRING I SØREIDE KIRKE

Vi nærmer oss full vår og tar en kikk på hva som skjer innen trosopplæringen frem mot sommeren.

Tårnagenthelg 28. og 29. april

Kjenner du noen som går i tredje klasse? Som har lyst til å bli med å løse oppdrag og mysterier?

28. april og 29. april blir det tårnagenthelg i Søreide kirke. Da blir det mulig å utforske deler av kirken på en helt annen måte, og det vil være tid for mat og lek. Alle tredjeklassinger vil få et eget brev i posten med mer informasjon når det nærmer seg.

2 års – og 4 årsbokutdeling

27.mai inviterer vi til familiegudstjeneste, sammen med familiekoret.

Alle 2 åringer og 4 åringer som er født i første halvdel av 2016 og 2014 vil få invitasjon i posten. Etter gudstjenesten blir det kirkekaffe/grilling for hele familien!

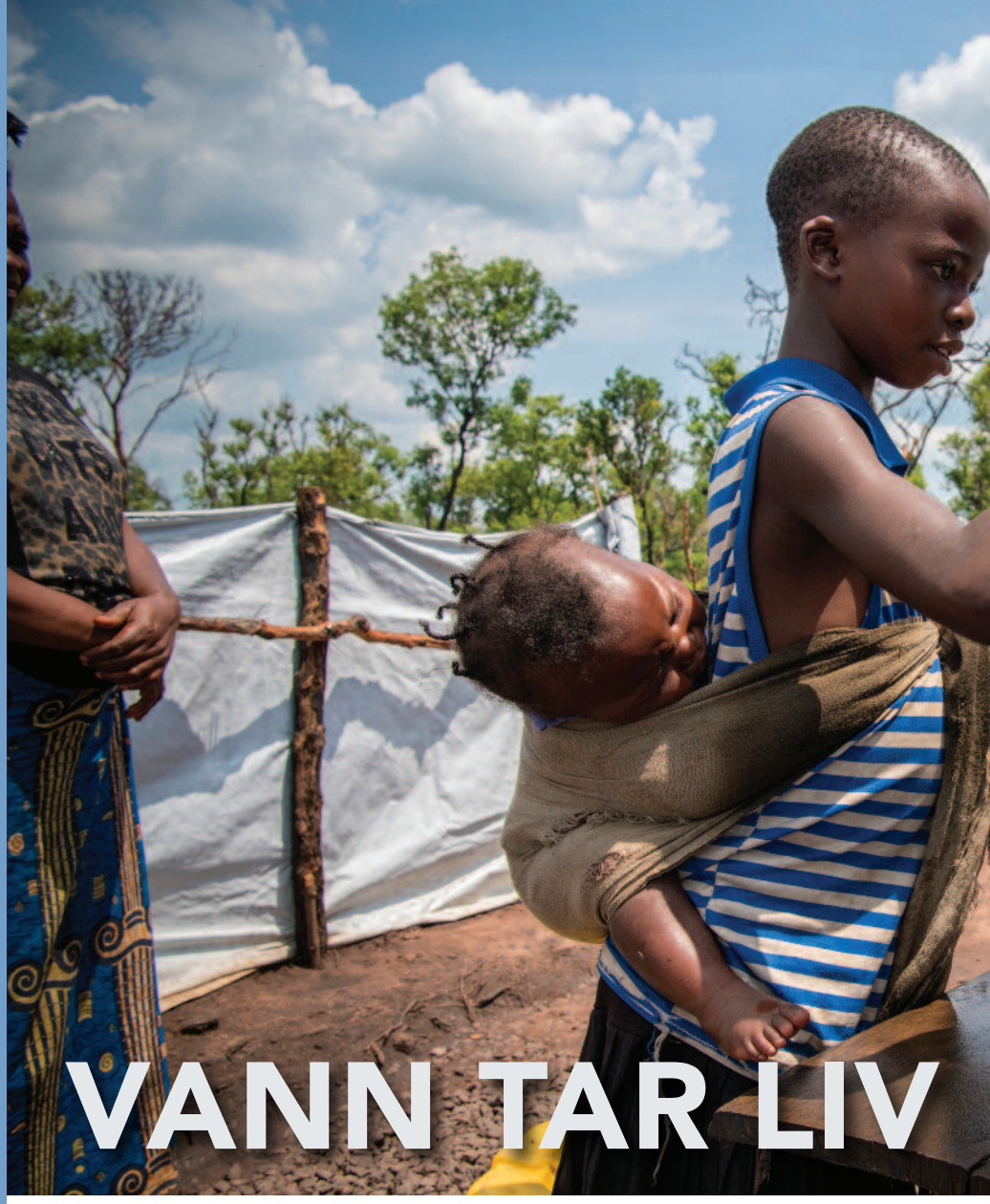

VANN TAR LIV

- og det er v

Noen steder i verden får stadig mindre vann, andre steder blir det stadig mer vann.

Klimaendringer er en global utfordring, og derfor også vår utfordring. Vi må både stanse endringene og hjelpe de som allerede er rammet.

Alle som har vært på en lang løpetur vet at vann kan være en velsignelse, og alle som har fått vannlekkasje i veggen vet at det kan være veldig ødeleggende.

I mange utviklingsland er det også slik, bare i en langt mer ekstrem versjon. For om du allerede lever på smertegrensen av hva du kan tåle, så er tørke eller flom dødelig. Matkamre tømmes om regnet uteblir, og hus kan falle sammen om det regner for mye og for lenge. Det er verdens mest sårbare som blir mest såret av klimaendringene.

Samtidig er vi alle ansvarlige for endringene som skjer, og det er derfor vi alle må bidra. Rike og fattige, kristne og humanister, bygd og by.

Søreide menighet er med på årets Fasteaksjon, der formålet er å samle inn penger til mennesker som er rammet av mangel på vann, toaletter og andre nødvendigheter. En del av aksjonen er også å peke til vårt felles ansvar for verdens klima. En klimakrise er også en vannkrise. Både fjorårets flom på Sørlandet

FOTO: Kirkens Nødhjelp/Håvard Bjelland

årt ansvar

og orkanene i Karibien, tørken i Somalia og vannmangel i Cape Town minner oss på dette.

I møte med klimautfordringer er det lett å tenke negativt om hvilken rolle man selv spiller i det store bildet. Mange vil stille spørsmål om det i det hele tatt nytter å bry seg, når det er så mange som ikke gjør det. Det er da man skal tenke på at det faktisk er ganske mange som nettopp bryr seg, og hver dag gjør en endring i sin livsstil til det bedre for klimaet.

Jo flere som blir med på trenden, jo lengre kommer vi. For om vi er mange nok flytter vi fjellet litt etter litt. Og om vi er mange nok, vil politikere, markedskreftene og næringslivet komme etter og ta de nødvendige kuttene for å stanse klimakrisen vi står oppe i.

I tillegg til klimautfordringen er også Fasteaksjonens mål om å samle inn penger til folk på flukt, i kriser eller steder hvor utviklingen har gått for sakte, et ansvar vi bør ta. Globaliseringen gjør verden stadig mindre, og vi kan ikke melde oss ut. En krise langt borte, er også en krise vi skal ta ansvar for å møte, selv om ikke vi selv er direkte rammet.

Vi i Søreide menighet håper du vil ta varmt imot bøssebærerne som skal gå med bøsser 20.mars til inntekt for noen som mangler rent vann, en do eller et trygt sted å bo.

Les mer om Kirkens Nødhjelps arbeid på side 12

Årsmelding

2017 er over og aktiviteten i Søreide kirke skal oppsummeres.

Menighetsrådet er stolt av alt arbeid og aktivitet som skjer i kirken. Sam- tidig har vi hatt mye fokus på hvordan enda flere kan finne Søreide kirke som et godt og naturlig møtepunkt. Vi har spesielt hatt fokus på hvordan vi kan legge til rette for at flere ungdommer og unge voksne, samt barnefamilier finner veien hit.

I 2017 ble det gjennomført 136 gudstjenester med nattverd. Det totale antall frammøtte hadde en reduksjon på 1,5% fra året før. Gudstjenester på søn- og helligdager, med et gjennomsnittlig frammøte på 132. Dette vil for mange framstå som et godt gudstjenesteframmøte. Det er små endringer fra året før.

Fra 01.10.16-01.10.17 ble det født 109 barn i soknet, av disse er 83 døpt. Det vil si at 76% av de tilhørende ble døpt. Sammenlignet med året før (79%) er det en nedgang på ca. 3%. Forrige periode var det en oppgang på 10% fra tidligere år. Ser vi utviklingen over flere år vil vi likevel kunne lese trender i utviklingen over tid. Sammenlignet med andre sokn situasjonen i Søreide sokn bra.

137 unge ble konfirmert i 2017. Det er 79% av medlemmer og tilhørende i dette årskullet. En nedgang på ca. 2%

Det åndelige livet i menigheten har mange ulike uttrykk. Sentralt er selvsagt gudstjenesten på søndagen. Men den faste pulsen hver uke med kveldsmesse på onsdager gir også et fint rom for mer stillhet og ettertanke. I tillegg er det flere bibelgrupper i virksomhet og Trygve Danielsen har månedlige samlinger med Jesus-meditasjon.

Prestetjenesten ser den store verdien av at det vokser frem både formelle og uformelle nettverk der mennesker kan møtes og kjenne på fellesskap og gode samtaler. Vi lever i en tid der det ikke alltid er like lett å snakke med hverandre om tvil og tro I tiden fremover tror vi det vil bli viktig at menigheten kan være et sted der mennesker søker sammen og kjenner trygghet for å kunne snakke om tvil og tro og alle gleder og utfordringer livet møter oss med.

En kan lese mer i menighetens årsmelding på vår hjemmeside www.soreidekirke.no.

Gunnar Mindestrømmen

Menighetskalender

Dåp

Lucas Gauteplass
Hannah Sofie B. Kjørlaug
Andreas Kjellsen Brådland
Andreas Folkedal Austrheim
Daniel Blokhus
Caroline Saxe Vinkler
Inga Yige Wang
Lukas Amundsen
Milla Klausen Arntsen
Pia Halland-Thune
Olivia Olsen Vaktskjold
Sofie Kronheim

Vielser

Monika Mollandsøy
og Kjetil Ullaland
Maria Vang
og Thomas Kronheim

Begravelser

Grethe Evans
Olaug Margret Petersen
Haldis Kristine Johannessen
Torunn Marit Hamarsland

Gudstjenester

Søndag 18. mars
11.00: Familiegudstjeneste v/Hol. Offer: Menighetsarbeidet. Familiekoret deltar. Kirkekaffe.

Onsdag 21. mars
21.00: Hverdagsmesse v/ Mindestrømmen. Nattverd.

Søndag 25. mars, Palmesøndag.
11.00: Hovedgudstjeneste m. dåp og nattverd v/ Mindestrømmen. Offer: Strømmestiftelsen.

Torsdag 29. mars, Skjærtorsdag
18.00: Pasjonskonsert v/ Asbjørn Snilstveit, orgel og Geir Dancke Molvik, sang.
19.30: Nattverdsgudstj. v/Hol

Fredag 30. mars, Langfredag
11.00: Pasjonsgudstj. v/Hol.

Søndag 1. april, Påskedag
11.00: Høytidsgudstjeneste m.dåp og nattverd v/Hol. Offer: Kirkens Nødhjelp.

Onsdag 4. april
21.00: Hverdagsmesse v/Mindestrømmen. Nattverd.

Søndag 8. april
11.00: Hovedgudstj. m.dåp og nattverd v/Mindestrømmen. Offer til menighetsarbeidet. Søndagsskole. Kirkekaffe.

Onsdag 11. april
21.00: Hverdagsm. Hol. Nattv.

Søndag 15. april
11.00: Familiegudstj.v/Hol. Offer til KRIK. Kirkekaffe. Avslutning for juniorkonfirmantene

Onsdag 18. april
21.00: Hverdagsmesse v/Mindestrømmen. Nattverd.

Søndag 22. april
11.00: Hovedgudstj. m. dåp og nattverd v/Mindestrømmen. Offer til menighetsarbeidet. Søndagsskole. Kirkekaffe.

Onsdag 25. april
21.00: Hverdagsm. Hol. Nattv.

Søndag 29. april
11.00: Familiegudstjeneste v/Hol. Offer til Norges KFUK/KFUM. Kirkekaffe.

Onsdag 2. mai
21.00: Hverdagsmesse v/Danielsen. Nattverd.

Lørdag 5. mai
11.00: Konfirmasjonsgudstj. v/menighetens prester. Offer til menighetsarbeidet.
13.00: Konfirmasjonsgudstj.

Søndag 6. mai
11.00: Konfirmasjonsgudstj.
13.00: Konfirmasjonsgudstj.

Torsdag 10. mai, Kristi Himmelfartsdag
11.00: Konfirmasjonsgudstj.
13.00: Konfirmasjonsgudstj.

Lørdag 12. mai
11.00: Konfirmasjonsgudstj.
13.00: Konfirmasjonsgudstj.

Søndag 13. mai
11.00: Hovedgudstj. v/Mindestrømmen. Dåp og nattverd. Offer til Misjonsalliansen. Søndagsskole. Kirkekaffe.

Søndag 20. mai, Pinsedag
11.00: Høytidsgudstj. v/Mindestrømmen. Dåp og nattverd. Offer: Men. misjonsprosjekt.

Onsdag 23. mai
21.00: Hverdagsm. Hol. Nattv.

Søndag 27. mai
11.00: Familiegudstj. v/Hol. Offer: Kirkens ressurssenter. Kirkekaffe. Utdeling av 2års CD og 4års bok

Onsdag 30. mai
21.00: Hverdagsmesse v/ Mindestrømmen. Nattverd.

Søndag 3. juni
11.00: Hovedgudstjeneste v/Mindestrømmen. Dåp og nattverd. Offer til menighetsarbeidet. Søndagsskole. Kirkekaffe.

Onsdag 6. juni
21.00: Hverdagsmesse v/ Danielsen. Nattverd.

Søndag 10. juni
11.00: Familiegudstjeneste v/Hol. Offer til Sjømannskirken. Kirkekaffe.

Onsdag 13. juni
21.00: Hverdagsmesse v/ Mindestrømmen. Nattverd.

Søndag 17. juni
11.00: Hovedgudstjeneste v/Mindestrømmen. Dåp og nattverd. Offer til menighetsarbeidet. Søndagsskole.

Kalender

Tirsdag 20. mars
17.00 Fasteaksjonen
19.00 Åpen kirke

Onsdag 21. mars
19.00 Menighetsrådsmøte

Torsdag 22. mars
11.00 Hjerterom

Torsdag 29. mars
18.00 Pasjonskonsert

Tirsdag 3. april
17.30 Familiekor
19.30 Bibelgruppen

Torsdag 5. april
10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Søndag 8. april
11.00 Søndagsskole

Mandag 9. april
14.30 Juniorkonfirmanter

Tirsdag 10. april
11.00 Andakt Søreide seniors.
16.00 Familiemiddag
19.00 Åpen Kirke

Onsdag 11. april
19.00 Lokalhistorisk Forum

Torsdag 12. april
10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Fredag 13. april
19.00 Cafe 19

Tirsdag 17. april
17.30 Familiekor

Onsdag 18. april
19.00 Menighetsrådsmøte

Torsdag 19. april
10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Søndag 22. april
11.00 Søndagsskole

Tirsdag 24. april
11.00 Andakt Søreide seniors.
16.00 Familiemiddag

Torsdag 26. april
10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Fredag 27. april
19.00 Cafe 19

Lørdag 28. april
Tårnagenthelg

Torsdag 3. mai
10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Fredag 4. mai
19.00 Cafe 19

Tirsdag 8. mai
11.00 Andakt Søreide seniors.
16.00 Familiemiddag
19.00 Diakonatet

Fredag 11. mai
Lokalhistorisk Forum, vårtur

Søndag 13. mai
11.00 Søndagsskole

Tirsdag 15. mai
17.30 Familiekor

Tirsdag 22. mai
11.00 Andakt Søreide seniors.
16.00 Familiemiddag
19.00 Festspill på Søreide

Fredag 25. mai
19.00 Cafe 19

Tirsdag 29. mai
17.30 Familiekor
19.00 Åpen Kirke

Onsdag 30. mai
19.00 Menighetsrådsmøte

Lørdag 2. juni
19.30: Konsert, Fana Kammerorkester.

Søndag 3. juni
11.00 Søndagsskole

Tirsdag 5. juni
19.30 Bibelgruppen

Søndag 10. juni
19.00 Sommerkonsert med Sola Fide